



## بیانات رهبر انقلاب در دیدار نمایندگان مجلس شورای اسلامی

۴ خردادماه ۱۴۰۱

(۱) شروع کلام با حمد خداوند و صلوات و سلام بر حضرت محمد ﷺ و اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت بقیه الله  
(۲) شکرگزاری خداوند متعال به جهت توفیق دیدار این جمع صمیمی و برادرانه بعد از دو سه سال محرومیت از دیدار  
نزدیک.

### • فتح خرمشهر نماد نجات ملی

(۳) فتح خرمشهر فقط فتح یک شهر نبود؛ فتح خرمشهر تغییر یک معادله‌ی حیاتی به سود رزمندگان اسلام بود.  
(۴) واقع قضیه این است. یک **معادله‌ی تلخی** شکل گرفته بود. یعنی اگر تا آن روز ما باید دائم نگران بودیم که فردا  
چه از دست خواهیم داد، از آن روز به بعد دائم مترصد بودیم ببینیم از فردا چه میتوانیم به دست بیاوریم. روال پیشرفت  
بود، روال پیروزی بود، **روال رشد اراده و عزم راسخ** بود.  
(۵) خرمشهر در واقع نماد تغییر یک معادله‌ی تلخ به یک معادله‌ی شیرین بود که **ملت ایران نجات پیدا کرد؛ نجات  
ملی.**  
(۶) [خطاب به جوان‌ها] کتابهایی که مربوط به عملیات بیت‌المقدس نوشته شده که انصافاً خیلی هم خوب است، را  
**بخوانید.**

### • حرکت جهادی و عزم راسخ:

(۷) این **نجات ملی** ناشی از چند عامل بود: جهاد، از خودگذشتگی، عزم راسخ، ابتکار عمل (دنبال راه‌های ابتکاری  
گشتن)  
(۸) این شهرداری که در این حوادث به شهادت رسیدند **عزم راسخ** داشتند، **نگاه بلندمدت به آرمانها** داشتند.  
(۹) نگاه بلندمدت به آرمانها داشتن یعنی **روزانه و روزمره فکر نکردن**. حوادث جزئی و روزمره ذهن عناصر مؤثر در  
این حرکت عظیم و این جهاد را مشغول نمیکرد؛ به بیانات رسا و روشن امام نسبت به جنگ نگاه میکردند؛ دنبال آن  
اهداف بلند بودند، دنبال آن اشاره‌ای بودند که امام کرده بودند.

۱۰) روح همه‌ی اینها [جهاد، از خودگذشتگی، عزم راسخ، ابتکار عمل] **اخلاص لله و توکل علی الله** بود؛ برای خدا کار کردن و به خدای متعال توکل کردن.

۱۱) در همه‌ی حوادث گوناگون کشور که با آن مواجهید و مواجه خواهید بود، عامل اصلی همین است؛ یعنی انسان با توکل، با اخلاص وارد میدان بشود، بعد، از خودگذشتگی داشته باشد، مجاهدت کند، عزم راسخ داشته باشد، دنبال ابتکار عمل باشد و راه‌های نو را جستجو کردن، پیدا کردن، در همه‌ی امور این [طور] است؛ اگر این چیزها بود، قطعاً پیروزی پشت سر این است؛ قطعاً. این تصریح قرآن است.<sup>۱</sup>

۱۲) **جهادی حرکت کردن و عزم راسخ داشتن** در همه‌ی این مسائلی که پیش روی شما است، به شما کمک خواهد کرد و شما را پیروز خواهد کرد.

۱۳) منظور از «**از خودگذشتگی**» همیشه این نیست که شما بروید جان هدیه کنید؛ از خودگذشتگی، یک معنای وسیع‌تری دارد؛ از خودگذشتگی در بسیاری از موارد به معنای **اسیر نشدن در پنجه‌ی خواسته‌های حقیر** است. مشکل ماها این است.<sup>۲</sup>

۱۴) «از خودگذشتگی» یعنی این که یک وقتی یک وظیفه‌ای برای انسان پیش می‌آید که **سر راه آن وظیفه یکی از این خواسته‌ها قرار میگیرد**؛ آنجا است که باید پا گذاشت روی این خواسته‌ی نفس.

### • مجلس از ارکان اصلی مدیریت کشور

۱۵) مجلس شورای اسلامی یکی **از ارکان اصلی مدیریت کشور** است؛ اهمیتش این [قدر] است یعنی با این دید بایستی به مجلس نگاه کرد.

۱۶) وسعت کشور، جمعیت کشور، جغرافیای کشور، تاریخ کشور، اقلیم متفاوت و متنوع کشور؛ اینها خصوصیات کشور ما است و خصوصیات است که **ایران عزیز** را جزو کشورهای مهم و استثنائی دنیا قرار داده است.

### • عوامل دشوار بودن مدیریت همه کشورها:

۱۷) شرایط دنیا امروز یک شرایط ویژه است، خب طبعاً در یک چنین شرایطی مدیریت کشورها — همه‌ی کشورها — سخت‌تر میشود، پیچیده‌تر میشود:

۱) **رقابتهای خصمانه‌ی قدرتها با هم**؛ یعنی مثلاً قدرتهای اتمی چشم در چشم هم میدوزند و یکدیگر را تهدید میکنند؛ این یک چیز مهمی است، این موقعیت بسیار حساسی به دنیا میدهد.

۱. سوره‌ی صف، آیات ۱۰ الی ۱۳؛ اگر این ایمان و این جهاد و امثال اینها وجود داشته باشد، مسئله فقط این نیست که خدا شما را خواهد آمرزید، نه؛ پیروزی [یعنی] آن چیزی را که دنبالش هستید، خدای متعال به شما هدیه خواهد داد؛ در همه‌ی امور زندگی این جوری است.

و سوره‌ی آل عمران، آیات ۱۹۴ و بخشی از آیه‌ی ۱۹۵؛ من عمل شما را، تلاش شما را ضایع نخواهم کرد؛ [این را] بدانید. اینها مبانی و اصول حرکت یک جامعه‌ی مؤمن، یک جمع مؤمن است؛ بعد از انقلاب تا امروز اینها را تجربه کرده‌ایم، اینها را در عمل مشاهده کرده‌ایم، دیده‌ایم که همین جور است.

۲. نشستن بالادست رفیق در یک محفل مثلاً دوستانه؛ از اینجا بگیرید تا نشستن بر کرسی ریاست و صدارت در سطح ملی. برخورداری از مال دنیا، تا برخورداری از آبرو و وجهه‌ی عمومی؛ این اسیر شدن در پنجه‌ی خواسته‌های حقیر است؛ از اینها بایستی [اجتناب کرد].

۲) **وجود تحرکات نظامی در یک نقطه‌ی حسّاس دنیا.** اروپا جزو جنگ‌خیزترین مناطق دنیا است. وقوع دو جنگ جهانی است در اروپا، و الان در این نقطه‌ی جنگ‌خیز یک جنگی اتفاق افتاده؛ خب این دنیا را حسّاس میکند.

۳) **بیماری‌های فراگیر؛** این هم جزو چیزهایی است که در دنیا یا بسیار کم‌سابقه است یا اصلاً سابقه ندارد؛ که حالا یک بیماری‌ای این جور همه‌ی دنیا را فرا بگیرد.

۴) **یا تهدیدهای غذایی در سطح جهان؛** حالا یک وقت در آفریقا یا یک گوشه‌ای از دنیا قحطی پیش می‌آید، امروز این طور نیست؛ امروز در همه‌ی دنیا تهدید غذایی وجود دارد.

۱۸) ما البته یک مسئله‌ی دیگر هم داریم؛ ایران اسلامی علاوه‌ی بر کشورهای دیگر یک مسئله‌ی دیگر هم دارد: **دشمنی قدرت‌ها با مردم‌سالاری دینی و اسلامی؛** این یک حرف نویی است؛ این را ما در مباحثات سیاسی دنیا، در ادبیات سیاسی دنیا وارد کرده‌ایم؛ این حرکت در جمهوری اسلامی توانسته جدول تنظیم‌شده‌ی نظام سلطه<sup>۳</sup> را به هم بریزد. لذا با آن مواجهند، با آن مقابلند.

۱۹) شماها خب نماینده‌ی مجلسیید، اطلاعاتتان خیلی زیاد است.<sup>۴</sup>

### • مدیریت کشور آسان نیست

۲۰) مدیریت کشور مدیریت آسانی نیست؛ این موجب میشود که همه‌ی اجزای این مدیریت مراقبتشان را مضاعف کنند:

۱) اولاً از **توانایی‌های** خودمان آگاهی داشته باشیم،

۱) ثانیاً **آسیب‌پذیری‌های** خودمان را درست بشناسیم،

۲) علاوه‌ی بر اینها بایستی **سعی کنیم خطا نکنیم**، اشتباه نکنیم. دشمن بیش از آنکه به توانایی‌های خودش امیدوار باشد، به خطاهای ما امیدوار است؛ مراقب باشیم پهلوی دشمن ندهیم.

### • مجلس انقلابی

۲۱) ما گفتیم «**مجلس انقلابی**»! یک عده‌ای خوششان نیامد؛ ولی ما حقیقت را گفتیم؛ حالا بعضی‌ها خوششان می‌آید،

#### **بعضی‌ها خوششان نمی‌آید عیبی ندارد.**

۲۲) حقیقت همین بود که این مجلس با شعارهای انقلاب تشکیل شد؛ مردم نگاه کردند، گزینه‌هایی را انتخاب کردند که حرکتشان، جهت‌گیری‌شان، شعارشان، **حرفشان، حرف انقلاب** بود؛ پس مردم هم طرف‌دار همین گرایش و همین حرکتی هستند که حرفش را زدید.

۳. نظام سلطه یعنی تقسیم دنیا به سلطه‌گر و سلطه‌پذیر؛ حدّ وسط ندارد. یک عده‌ای حتماً سلطه‌گر باید باشند، یک عده‌ای حتماً سلطه‌پذیر؛ این نظام سلطه است. یک جدولی برای دنیا معین کرده بودند؛ یک روز به شکل استعمار، یک روز به شکل استعمار نو، یک روز دیگر هم استعمار پسا نو، بعد از استعمار نو.

۴. تاکید بر اینکه یک نماینده مجلس باید از اطلاعات بالایی برخوردار باشد.

۲۳) **شعارهای انقلاب به نفع کشور است:** انقلاب و شعارهای انقلابی و آرمانهای انقلابی — که البته هنوز به آرمانها نرسیده‌ایم؛ اما توجه به این آرمانها و رفتن به سمت این آرمانها — درمان دردهای کشور است.

۲۴) بعضی به تعبیر فرنگی‌مآب‌ها سوپر انقلابی‌ها می‌آمدند پیش ما می‌نشستند حرفهایی می‌زدند تند، داغ، آتشین که ما چشممان خیره میماند که اینها چه کسانی هستند دیگر! **بعد برگشتند و انقلابی نماندند.** حقیقت قضیه این است که **طاعت نیاوردند!**

۲۵) مشکل‌تر از انقلابی بودن و گرایش انقلابی داشتن، **انقلابی ماندن است:** چه فرد، چه جمع، که کلّ مجلس باشد.

## • شاخص‌های نماینده انقلابی

۲۶) **خب حالا انقلابی چیست؟** اگر بخواهیم نماینده‌ی انقلابی بمانیم چه کار کنیم. برخی از نشانه‌های نماینده‌ی انقلابی‌ای — که ما هم مخلص نمایندگان انقلابی هستیم و مرید شما هستیم — اینها است:

۱) **اولش ساده‌زیستی** است؛ اسیر تجملات و اعیان‌منشی و امثال اینها نشدن؛ شما قبل از اینکه بیایید در مجلس، یک جور زندگی‌ای داشتید؛ حالا که آمدید مجلس، نباید فکر کنید که دیگر حالا ما نماینده‌ایم، مثلاً باید این جور زندگی کنیم؛ نخیر؛ ساده‌زیست، همان زندگی معمولی‌ای که داشتید، همان را ادامه بدهید.

۲) یکی‌اش **امانتداری** است؛ امانتداری خیلی مهم است؛ انسان امانت را قبول کرده، امانت الهی را. بخشی از این امانت الهی همین است که الان دست شما است. این امانت را باید درست حفظ کنید.

۳) یک مسئله، مسئله‌ی **مسئولیت‌پذیری** است؛ قانونی را تصویب میکنید، اگر به نظرتان این قانون، قانون خوبی است و باید تصویب میشده، محکم بایستید، بگویید بله، من این را تصویب کردم. این جور نباشد که ما بگوییم ما این قانون را تصویب میکنیم، میدانیم هم که شورای نگهبان رد می‌کند یا دولت نمیتواند عمل کند؛ خب بگذار مسئولیتش بیفتد به گردن [آنها]. این درست نیست؛ باید مسئولیت‌پذیری داشته باشید.

۴) یکی دیگر از شاخصها **مردمی بودن** است؛ یعنی با مردم عادی معمولی مخلوط شدن، نشست و برخاست کردن، هم گوش شنوا برای شنیدن حرف مردم داشتن، هم زبان گویا برای روشن کردن ذهن مردم [در مواردی که] مطلعید، میدانید که این عملی نیست. این «جهاد تبیین» است.

۵) **دنبال حل مشکلات اساسی کشور بودن؛** سراغ مسائل فرعی رفتن در حالی که ما مسائل اصلی را جلوی چشم داریم، جایز نیست. دنبال حل مشکلات اساسی و مسائل اصلی باشید؛ اصلی — فرعی کنید موضوعات را.

۶) **اجتناب جدی از تبعیض و فساد؛** باید خودمان مراقبت کنیم، خودمان جدیت داشته باشیم، هم با تبعیض و فساد در زید و عمرو، هم با تبعیض و فساد در شخص خودمان.

۷) **همکاری صمیمانه با دیگر دست‌اندرکاران مدیریت کشور؛** یکی از مشکلات کشور ناهماهنگی بوده؛ ناهماهنگی مسئولان سه قوه و بدنه‌ی سه قوه. حالا گاهی مسئولان هم با هم رفیقند، می‌نشینند دور هم

و توافق میکنند، بدنه توافق نمیکند؛ این اشکال ایجاد میکند در اداره‌ی کشور؛ باید همکاری صمیمانه وجود داشته باشد.

۸) **با عامه‌ی مردم همراه است** اما عوام‌زده نیست. من به شما عرض بکنم هیچ وقت جوزه نشوید. همراهی با مردم، غیر از عوام‌زدگی و جوزه‌زدگی و تحت تأثیر های و هو قرار گرفتن است؛ یک قانون را تصویب کردید، به نظر شما قانون درستی هم بوده، یک عده‌ای مخالفت کردند بگویند بله، من تصویب کردم این قانون را، پایش هم می‌ایستم.

۹) **پایبندی به قانون اساسی**؛ یکی از مسائل بسیار مهم در کار مجلس، پایبندی به قانون اساسی است؛ آن مواردی که قانون اساسی تکلیفی معین کرده، حتماً رعایت بشود. این قانون اساسی نباید حتی اندکی مخدوش بشود.

۱۰) **پرهیز از نطقهای اعتراضی پرشور میان برنامه**؛ این نطقهایی که آقایان [میکنید]. اینکه یک نفر بایستد آنجا بنا کند اعتراض کردن و عصبانیت به خرج دادن و مانند اینها، اینها علامت انقلابی بودن نیست.

### • چند توصیه در زمینه مسائل قانونگذاری:

۲۷) این مجلس در این دو سالی که گذشته، کارهای باارزشی انجام داده.

۱) **قانون را با نگاه جامع و بلندمدت وضع کنید.** قانون را وقتی مجلس میخواهد وضع کند، باید با نگاه بلندمدت و نگاه جامع وضع کند؛ هر مسئله‌ی جزئی کوچکی درخور وضع قانون نیست. این منتهی خواهد شد به انباشت قانون.

۲) **به قانونهایی که از دل سیاستهای کلی در می‌آید، باید اهمیت داد.** سیاستهای کلی طبق قانون اساسی به رؤسای سه قوه یعنی به سه قوه ابلاغ میشود؛ وظیفه‌ی مجلس این است که قانونگذاری را منطبق با این سیاستها انجام بدهد؛ معارض با این سیاستها نباشد؛ مثلاً سیاستهای کلی انتخابات هنوز قانون تنظیم نشده؛ این باید انجام بگیرد.

۳) یک توصیه‌ی دیگر **مسئله‌ی طرح است**؛ وقتی که یک مسئله‌ی لازمی وجود دارد، لایحه‌ای هم وجود ندارد جزو حقوق مجلس است، هم وظایف مجلس است که باید طرح تهیه کند؛

۱) منتها من عرضم این است که این **طرحها را نگذارید افزایش پیدا کند**؛ شما وقتی طرح تهیه میکنید، بعد دولت به هر دلیلی نمیتواند اجرا کند؛ مسئولیت لوٹ میشود.

۲) یا **تراکم طرحها**. یکی از مشکلات این طرحها این است که غالباً مجالس جدید که تشکیل میشود، طرحهای باقیمانده‌ی از مجلس قبلی را کنار میگذارند؛ حتی طرحهای دارای فوریت را؛ این همه زحمت، این همه فکر، این همه وقت به هدر میرود.

۳) وقتی طرح زیاد شد، **کار کارشناسی هم مشکل میشود**؛ اینکه شما بخواهید [روی] این همه طرح کار کارشناسی دقیق بکنید، خیلی کار مشکلی است.

۴) یک مسئله، **مسئله‌ی بودجه** است.

- (۱) بودجه انصافاً اصلاح نشده؛ یعنی مشکل ترکیب غلط بودجه اصلاح نشده.
- (۲) یکی از کارهایی که مجلس میتواند در مورد بودجه انجام بدهد، این است که به کسری بودجه اضافه نکند؛ گاهی این جوری است که منابع بودجه، منابع خیالی است، منابع واقعی نیست. خب، در قبال منابع خیالی، هزینه‌های واقعی است؛ این کسری بودجه را افزایش میدهد؛ **کسری بودجه ام‌الخبائث است**؛ بسیاری از مشکلات بزرگ اقتصادی ما ناشی از کسری بودجه است..
- (۵) **بنیهی کارشناسی مجلس را تقویت کنید.** بایستی هم در مرکز پژوهشهای مجلس، هم در کمیسیون‌های تخصصی، کار کارشناسی به طور قوی انجام بگیرد؛ یعنی بنیهی کارشناسی مجلس باید افزایش پیدا کند. گزارشهایی که از مرکز پژوهشها اخیراً به دست ما میرسد، خیلی گزارشهای دلگرم‌کننده‌ای نیست.
- (۶) یک مسئله‌ی مهم، **برنامه‌ی هفتم [توسعه]** است. برنامه‌ی هفتم یعنی تکلیف پنج سال آینده‌ی کشور را معین کنید؛
- (۱) در برنامه‌های پنج‌ساله و به تعبیر رایج برنامه‌های توسعه **کلی‌گویی فایده‌ای ندارد.** برنامه بایستی راه را به طور روشن نشان بدهد، و جلوی پای دستگاه‌های اجرائی کشور بگذارد.
- (۲) یکی از چیزهایی که در برنامه‌ی هفتم مهم است، **مسئله‌محور کردن** است.
- (۳) برای مسائل یک **سند تهیه کنید**؛ آن سند کلی‌ای که نشان بدهد که ما راهبردمان در مورد صنعت چیست، کشاورزی [هم] همین جور.
- (۴) مسئله‌محور شدن، که این سند، هم علمی باشد، هم **با توجه به آمایش سرزمین** باشد، با توجه به امکانات کشور باشد، یکی از راه‌های پُر فایده کردن برنامه‌ی پنج‌ساله است.
- (۷) یک توصیه‌ی دیگر ما **مسئله‌ی تبیین رسانه‌ای** است؛ شما یک قانونی تنظیم میکنید، روی آن کار میکنید، مطالعه میکنید، با سر و صدا و هیاهو تصویب میکنید اما به مردم توضیح نمیدهید که این قانون چیست و چرا تصویب شده. خب وقتی توضیح نمیدهید، یک عده‌ای فرصت پیدا میکنند علیه آن قانون بنا کنند جوسازی کردن، هیاهو کردن و شما را از تصویب این قانون پشیمان کنند.
- (۸) یک مسئله‌ی دیگری که مورد توجه بنده است، **مسئله‌ی دیوان محاسبات** است که خب بحمدالله در این سالهای اخیر دیوان محاسبات چابک، فعال و خوب شده؛ این گزارشهای تفریح بودجه اگر به همه‌ی شرکتهای دولتی تعمیم پیدا کند به نظر من این یکی از امتیازات بزرگ مجلس شما خواهد بود.
- (۹) یک سفارش مؤکد هم بکنم؛ مصلحت شما را میخواهم؛ **واقعاً نباید دخالت کنید در انتصابات!**
- (۱) شما فرض کنید وقتی مثلاً [فردی را] به آن وزیر مربوطه پیشنهاد میکنید یا احیاناً مثلاً خدای نکرده فشار وارد میکنید، اگر چنانچه آن مأمور بد عمل کرد، آدم نداند یقه‌ی چه کسی را باید گرفت؛ یکی از مسائل مهم قانون اساسی همین مسئله‌ی «**تفکیک قوا**» است؛ یعنی شما بگذارید او کار خودش را بکند، شما هم کار خودتان را بکنید؛ [اگر] ایرادی دارد، به شکل مناسب و لازم ایرادش را مطرح کنید.

۲) من به دولتی‌ها هم همیشه توصیه میکنم **از نظرات نمایندگان استفاده کنند**. نماینده اهل این شهر است؛ یعنی اینجا را می‌شناسد، مسائل اینجا را میداند، [لذا] مغتنم است مشورت با نماینده؛ او این کار را باید بکند، شما هم متقابلاً این جور باید عمل بکنید؛ به نظر من این مهم است.

۱۰) یک مسئله هم **مسئلهی آبروی افراد** است؛ مراقب آبروی افراد باشید. از این بلندگو مجلس گاهی اوقات راجع به یک کسی یک چیزی گفته میشود که تحقیق نشده است! خب وزر و وبال این [کار] پاک‌شدنی نیست؛ اگر بعد ثابت شد برای خودتان که مثلاً این حرف خلاف بوده، آدم چه جوری میخواهد جبران کند؟ یعنی خیلی مشکل است.

۲۸) هر چه مسئولیت انسان بیشتر میشود، تضرعش و توسلش به درگاه پروردگار باید بیشتر بشود. عبادت را، تضرع را، دعا را، توسل به درگاه الهی را، تلاوت قرآن را فراموش نکنید؛ این جزو کارهای واجب و لازم است، این به شما کمک خواهد کرد، این شما را پیش خدای متعال و پیش بندگان خدا روسفید خواهد کرد.

۲۹) از خدای متعال کمک بخواهید، به خدای متعال توسل کنید، ائمه‌ی هدی (علیهم‌السلام) را شفیع قرار بدهید، از طریق ائمه از خدای متعال درخواست کنید، بخواهید، خدای متعال به شما برکت خواهد داد؛ این کار، برکت کار شما را افزایش خواهد داد. امیدواریم ان‌شاءالله خدای متعال به همه‌ی شماها توفیق بدهد.

### • دعای پایانی

۳۰) پروردگارا! به حق محمد و آل محمد، ما را با وظایف خودمان آشنا کن؛

۳۱) ما را به وظایف خودمان عامل کن.

۳۲) پروردگارا! این حرفهایی که گفتیم و شنیدیم، این گفتن و شنیدن را برای خودت و در راه خود قرار بده، و این را وسیله‌ای برای پیشرفت کار ما قرار بده.

۳۳) پروردگارا! روح مطهر امام بزرگوار را و ارواح مطهر شهدای عزیز را و روح مطهر این شهید اخیر پریروز را که اهل میانه بود (رضوان الله تعالی علیه)، با پیغمبر محشور کن و درجات آنها را روزبه‌روز عالی‌تر بفرما.

۳۴) والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته

